

ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิ
คณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
Variables Effecting on The Behavior of Social Network
of High School Students in Saint Gabriel's Foundation
in Bangkok Metropolitan Area and Its Vicinity

พรawanغا เวียงคำ¹ บุญจันทร์ สีสันต์² และปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์³
Prawnapha Veangkum¹, Boonchan Seesan² and Pariyaporn Tungkunanan³

¹ นักศึกษาหลักสูตร วท.ม. (การศึกษาวิทยาศาสตร์) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

² อาจารย์ ³ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม

คณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

kapong0721@hotmail.com, seesan_bj@hotmail.com, and pariya2511@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และ 2) เพื่อศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัย คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 373 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบปริมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย และทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ทดสอบพหุคุณแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า

1) นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้านการสื่อสาร ด้านความบันเทิง และด้านการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2) ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล คือ ตัวแปรด้านสื่อ(X3) ด้านเพื่อน(X2) และด้านครอบครัว(X1) โดยตัวแปรทั้ง 3 ตัว สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้ร้อยละ 45.70 โดยสามารถเขียนสมการค่าคงที่และค่าแปรผันมาตราฐานได้ดังนี้

$$\hat{Y} = .919 + .356(X3) + .262(X2) + .132(X1)$$

$$\hat{Z} = .394Z_{x3} + .287Z_{x2} + .128Z_{x1}$$

คำสำคัญ: เครือข่ายสังคมออนไลน์ พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

Abstract

The purposes of this research were to 1) study social network usage behavior of high school students in Saint Gabriel's Foundation in Bangkok metropolitan area and its vicinity 2) study variables effecting on the usage behavior of social network of high school students in Saint Gabriel's Foundation in Bangkok metropolitan area and its vicinity. The subjects were comprised of 373 senior high school students in Saint Gabriel's Foundation in Bangkok metropolitan area and its vicinity. The rating scale questionnaires were used as mean of data collection and the reliability of the questionnaire was 0.95. Then data were analyzed by statistics of mean, standard deviation, simple correlation and enter multiple regression analysis. The result were as followed:

1) The social network usage behavior of high school students in Saint Gabriel's foundation in Bangkok metropolitan area and its vicinity was at high level in overall.

2) There were 3 variables that significant predicted the behavior of social network of high school students in Saint Gabriel's Foundation in Bangkok metropolitan area and its vicinity. Those variables were Media(X3), Friends(X2) and Family(X1). All 3 variables could predict the social network usage behavior of high school students at 45.70 percent and the prediction equation of raw scores and standard scores as follows :

The predictive equation of raw scores was

$$\widehat{Y} = .919 + .356(X_3) + .262(X_2) + .132(X_1)$$

The predictive equation of standard scores was

$$\hat{Z} = .394Z_{x3} + .287Z_{x2} + .128Z_{x1}$$

Keywords : social network; the behavior of social networks; high school student; school in Saint Gabriel's foundation

1. บทนำ

อินเทอร์เน็ตเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทางการสื่อสารสัญญาใหม่ ซึ่งประกอบด้วยเครือข่ายของคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั่วโลกเข้าด้วยกัน เป็นเครือข่ายที่กว้างขวางที่สุดในปัจจุบัน เนื่องจากมีผู้นิยมใช้อินเทอร์เน็ตจากทั่วโลกมากที่สุด การจัดการที่เทคโนโลยีสารสนเทศและอินเทอร์เน็ตได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย ส่งผลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลายอย่างต่อบุคคลและสังคม เช่น วิธีการสื่อสาร วิธีการสืบค้นหาข้อมูลรูปแบบของ การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้คน นอกจากนั้นการพัฒนาเว็บเทคโนโลยีจากยุคแรกคือเว็บ 1.0 มีลักษณะเป็นเว็บเพจ ธรรมดาเป็นการนำเสนอข้อมูลทางเดียว โดยการนำเสนอข้อมูลข่าวสารในรูปแบบเอกสาร เมื่อเข้ายุคที่ 2 หรือยุคเว็บ 2.0 ซึ่งเป็นยุคที่มีศักยภาพมากขึ้น มีการพัฒนาเทคโนโลยี ซึ่งผู้ใช้งานสามารถสร้างเนื้อหาเพื่อแลกเปลี่ยนและการกระจาด ข้อมูลข่าวสารให้แบ่งปันถึงกันได้ทั้งในระดับบุคคลที่มีความสนใจร่วมกัน ยุคเว็บ 2.0 ยังเป็นยุคของการสื่อสารแบบสองทางคือสามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้งานในกลุ่มต่างๆ จนกลายเป็นเครือข่ายทางสังคมจากจุดกำเนิดของเว็บ 2.0 ซึ่งกำลังพัฒนาเข้าไปสู่ยุคต่อไป คือยุคเว็บ 3.0 หรือ Semantic Web เป็นการที่เกิดกระแสความนิยมของ

“เครือข่ายสังคม” มีการพัฒนาและเปิดโอกาสให้ผู้ใช้งานได้สมัครเข้าไปมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์เชิงสังคมมากขึ้น [1]

เครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นรูปแบบของเว็บไซต์ ในการสร้างเครือข่ายสังคม สำหรับผู้ใช้งานในอินเทอร์เน็ต โดยการเขียนและอธิบายความสนใจรวมถึงกิจกรรมต่างๆ ที่ได้ทำ และเขียนโดยกับความสนใจและกิจกรรมของผู้อื่น ในบริการเครือข่ายสังคมออนไลน์มักจะประกอบไปด้วยการแชท ส่งข้อความ ส่งอีเมล์ วิดีโอ เพลง อัปโหลดรูป บล็อก เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นเหมือนบริการพื้นฐานเว็บไซต์ของตัวเอง และสามารถอ่อนนุญาตผู้อื่นที่ใช้บริการเครือข่ายเดียวกันเข้ามาร่วมแบ่งปันประสบการณ์ ซึ่งสามารถสร้างความสัมพันธ์ในการติดต่อสื่อสารได้อย่างหลากหลาย เช่น ระหว่างเพื่อนเพื่อนเก่า เพื่อนของเพื่อน หรือแม้กระทั่งบุคคลที่ไม่รู้จักมา ก่อนที่สามารถทำความรู้จักผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้

ดังนั้นจากการที่บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์กำลังได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยและทั่วโลก และในปัจจุบันวิวัฒนาการด้านเทคโนโลยีก้าวกระโดดทำให้เราเข้าถึงสื่ออินเทอร์เน็ตได้มากขึ้นทุกที่ทุกเวลา รวมไปถึงข้อมูลต่าง ๆ จากงานวิจัยและผลสำรวจที่เกี่ยวข้อง กับบริการดังกล่าว ทำให้เราสามารถเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้โดยง่าย ไม่ต้องเสียเวลาค้นคว้าหรือต้องเดินทางไปที่ไหน xa ที่มีความเสี่ยงต่อสุขภาพ ดังนั้นการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จึงเป็นสิ่งที่ดีต่อสังคมและช่วยให้เราสามารถสื่อสารและเข้าใจกันได้มากขึ้น

เป็นครุผู้สอนวิชาคอมพิวเตอร์ ในโรงเรียนอัสสัมชัญ สมุทรปราการ ซึ่งเป็นโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณฑ์ เชนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เป็นสถานศึกษาที่มีนักเรียนอยู่เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นวัยที่เริ่มเข้าสู่วัยรุ่นและเป็นวัยที่มีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างแพร่หลาย ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงตัวแปรที่เป็นสาเหตุและส่งผลให้เกิดพฤติกรรมในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อนำผลการศึกษาในครั้งนี้ไปเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการควบคุมดูแลพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนและเป็นแนวทางสำหรับสถานศึกษาในการนำเครือข่ายสังคมออนไลน์มาใช้ในการสื่อสารภายในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไปในอนาคต

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

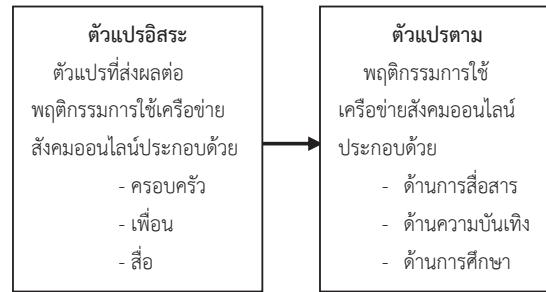
- เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณฑ์ เชนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
- เพื่อศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณฑ์ เชนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

3. สมมุติฐานการวิจัย

ตัวแปรด้านครอบครัว เพื่อน และสื่อ ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์

4. กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษางานวิจัยของคุณกริช ทักษิพา [2] ประสบสุข ประญาลุ [3] อัจฉริยา ชุมนานทน์ [4] รัชฎาภรณ์ รังสี ประเสริฐ [5] ปราณี จ้อยอุด [6] วรรณรัณ บุญเดช [7] สมคิด เลิศพิริยะเสริฐ [8] มนัสวัลย์ เอม่อนร [9] ศิริประภา ศรีสุริยจันทร์ [10] กรองทอง เกิดนาค [11] ภาณิตา ตันนวิกรัย [12] สุพรรณนา เอี่ยมสะอัด [13] ชนากิตต์ ราชพิบูลย์ [14] ศรัณยา หวังเจริญตระกูล [15] และอรุณรัตน์ ศรีชุติลป์ [16] เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณฑ์ เชนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปีการศึกษา 2556 จำนวน 5,428 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 373 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของ Yamane [17] และใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ ครอบครัว เพื่อน และสื่อ

ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ประกอบด้วย ด้านการสื่อสาร ด้านความบันเทิง ด้านการศึกษา

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ประกอบด้วย เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน สถานศึกษา มลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check-list) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรที่ส่งผลต่อ พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 30 ข้อ

โดยแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณฑ์ เชนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปีการศึกษา 2556 จำนวน 373 คน ระหว่างวันที่ 2-23 พฤษภาคม 2556 โดยผู้วิจัยนำไปสังเคราะห์ด้วยตนเอง พร้อมกับแจ้งการสังคีน และผู้วิจัยเป็นผู้ไปรับคืนด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 373 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยแสดงค่าความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

2. วิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง พฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง พฤติกรรมอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง พฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง พฤติกรรมอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง พฤติกรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณฑ์ เชนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยการหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation) และทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ถดถอยหาค่าพารามิเตอร์ (Enter Multiple Regression Analysis)

9. ผลการวิจัย

9.1 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณฑ์ เชนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ จำแนกรายด้าน

พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์	นักเรียน		ระดับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์
	n=373	(\bar{X})	(S)
1. ด้านการสื่อสาร	3.56	.69	มาก
2. ด้านความบันเทิง	3.84	.57	มาก
3. ด้านการศึกษา	3.63	.71	มาก
รวม	3.68	.56	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณฑ์ เชนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีระดับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, $S = .56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน 9.2 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณฑ์ เชนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ตารางที่ 2 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ และผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยวิเคราะห์จากค่า Tolerance และ Variance Inflation Factor : VIF

ตัวแปร	พฤติกรรม	Tolerance	VIF
ด้านครอบครัว (X1)	.372**	.841	1.189
ด้านเพื่อน (X2)	.572**	.608	1.644
ด้านสื่อ (X3)	.621**	.576	1.735

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านครอบครัว ด้านเพื่อน และด้านสื่อ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์สูงสุดคือ ด้านสื่อ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .621 ด้านเพื่อน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .572 และด้านครอบครัว มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .372

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัว โดยการตรวจสอบด้วยค่า Tolerance และ Variance Inflation Factor: VIF ผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรทั้งหมดมีค่า Tolerance ระหว่าง .576 ถึง .841 ซึ่งมี

ค่ามากกว่าสูนย์ (ถ้าค่า Tolerance มีค่าใกล้สูนย์ แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันมาก) ค่า VIF ระหว่าง 1.189 ถึง 1.735 (ถ้าค่า VIF มีค่ามากกว่า 10 จึงจะพิจารณาว่าเกิดปัญหา multicollinearity) ซึ่งจะเห็นว่ามีค่าไม่สูงมากนัก จึงไม่น่าเกิดปัญหา multicollinearity กล่าวคือตัวแปรต้นแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กันน้อย

ตารางที่ 3 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
สมการ	3	54.010	18.003	103.363**	.000
อคติอย					
ความคลาดเคลื่อน	369	64.271	.174		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการที่ 3 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของตัวแปรที่ตีค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 แสดงว่า ตัวแปรด้านครอบครัว (X1) ตัวแปรด้านเพื่อน (X2) และตัวแปรด้านสื่อ (X3) สามารถพยากรณ์ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ໂรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ได้เป็นอันดับแรกคือ ด้านสื่อ (X3) อันดับสองคือด้านเพื่อน (X2) และอันดับสาม คือ ด้านครอบครัว(X1) สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

1. สมการคงแหนนดิบ
 $\hat{Y} = .919 + .356(X3) + .262(X2) + .132(X1)$

2. สมการคงแหนนมาตราฐาน
 $\hat{Z} = .394Z_{X3} + .287Z_{X2} + .128Z_{X1}$

10. อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่องตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ໂรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เมื่อพิจารณาผลเป็นรายด้าน และรายข้อสามารถอภิปรายเป็นประเด็นสำคัญดังนี้

1. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ໂรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยนักเรียนมีพฤติกรรมการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ด้านความบันเทิงมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการศึกษา และด้านการสื่อสาร ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและอินเทอร์เน็ตได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย ส่งผลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลายอย่างต่อบุคคลและสังคมโดยเฉพาะวิถีการดำเนินชีวิตร่องนักเรียนรุ่นใหม่ โดยเครือข่ายสังคมออนไลน์ ได้ช่วยเรื่องการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น บุคคลสามารถสื่อสารและเปลี่ยนกันได้ในวงกว้างหลายรูปแบบ เช่น ข้อความ รูปภาพ วิดีโอ สามารถสื่อสารกับคนที่มีความชื่นชอบหรือสนใจในเรื่องเดียวกัน และยังรวมตัวกันทำกิจกรรมที่มีประโยชน์ และด้วยความที่เครือข่ายสังคมออนไลน์เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้รวดเร็ว ด้วยเหตุนี้จึงมีการนำมาใช้ประโยชน์ในกิจกรรมหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านความบันเทิง ด้านการศึกษา และด้านการสื่อสาร สถาคล้องกับข้อมูลของคุณครู ทั้งคู่ [2] ซึ่งได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งสรุปได้ว่า พฤติกรรมก่อนการใช้อินเทอร์เน็ต เหตุผลของการใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุดคือ ความบันเทิงและประโยชน์จากการเรียน พฤติกรรม

ตารางที่ 4 แสดงผลตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์	B (Raw Score)	Standard Error of b	Beta (Standard Score)	t
ด้านสื่อ(X3)	.356	.046	.394	7.793**
ด้านเพื่อน(X2)	.262	.045	.287	5.832**
ด้านครอบครัว(X1)	.132	.043	.128	3.069**
ค่าคงที่ (b)	.919	.181		5.066**
R = .676	Standard Error of the Estimate = .4173			
R square = .457				

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการที่ 4 พบว่า จากตัวแปรทั้ง 3 ตัว คือ ตัวแปรด้านครอบครัว ด้านเพื่อน และด้านสื่อ ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ໂรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยสามารถพยากรณ์พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เมื่อพิจารณาด้านนี้หักการพยากรณ์ใน

หลังการใช้อินเทอร์เน็ต นักเรียนได้รับความเพลิดเพลินและได้รับความรู้รวมทั้งมีเพื่อนใหม่มาเข้า แลและสอดคล้องกับงานวิจัยของปันติ วรรษ พิรุณ และวีร์ สุภะ [18] ที่ได้กล่าวว่า พฤติกรรมการใช้สังคมออนไลน์อีกการที่ใช้เทคโนโลยีเข้ามามีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต กระบวนการทำงานและการเรียนของมนุษย์ในปัจจุบัน รวมไปถึงงานวิจัยของ วีภานี จันทร์ธี [19] ซึ่งได้ศึกษาค้นคว้าวิจัยพบว่า นักเรียนมีการใช้คอมพิวเตอร์ในด้านการศึกษา ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการค้นคว้าข้อมูล ด้านความบันเทิง ด้านการพิมพ์งาน และด้านสังคมออนไลน์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ มนัสวัลย์ เอมะอมร [9] ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง อินเทอร์เน็ต การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้ใช้ที่เป็นคนไทย ผลการศึกษาพบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตใช้เพื่อรับข้อมูล ข่าวสารใหม่ๆ และใช้เพื่อความบันเทิง รองลงมาคือเพื่อศึกษาและวิจัย

2. ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณฑ์ค้าเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ได้แก่ ตัวแปรด้านสื่อ (X₃) ตัวแปรด้านเพื่อน (X₂) และตัวแปรด้านครอบครัว (X₁) ตามลำดับ โดยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 ตัวแปรด้านสื่อ (X₃) เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อนักเรียนมากที่สุด เนื่องจากนักเรียนมีการรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อ อิฐเป็นประจำและอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งในยุคปัจจุบัน เทคโนโลยีทำให้นักเรียนสามารถเข้าถึงสื่อประเภทต่างๆ ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นสื่อออนไลน์ สื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์ หรือสื่อสิ่งพิมพ์ และนักเรียนยังมีความคิดเห็นว่าสื่อต่างๆ เหล่านี้เป็นสิ่งที่จำเป็นในการใช้ชีวิตระหว่างนักเรียน และจากการรับรู้ข่าวสารจากสื่อต่างๆ ก็มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียน สอดคล้องกับ ศิริกาญจน์ ยิ่มประยศติ [20] ที่ได้กล่าวว่า สื่อมีอิทธิพลอย่างมากในการสร้าง หรือการเปลี่ยนแปลงทางด้านทัศนคติ และค่านิยมต่างๆ ของมวลชน มีผลต่อพฤติกรรมของประชาชน ประชาชนมักชอบมีพฤติกรรมเลียนแบบ พฤติกรรมที่ปรากฏในสื่อมวลชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กหรือเยาวชนวัยรุ่น ซึ่งปรากฏเสมอว่านักจะประทับใจคล่องแคล่วในพฤติกรรมต่างๆ ของดาราโทรทัศน์ ดาราภาพยนตร์ และพิยากรณ์ลอกเลียนแบบหรือทำตามอย่าง เชือกันว่าสื่อมวลชนสามารถทำหน้าที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม (socialization) อันหมายความว่า วัยรุ่นสามารถที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่สื่อมวลชนนำเสนอและผลการเรียนรู้นั้น จะปรากฏออกมาเป็นบุคคลิกภาพของเข้าและ รัชภารรณ์ รังสีประเสริฐ [5] ที่ได้ศึกษาว่า ทัศนคติและปัจจัยที่มีผลต่อ

พฤติกรรมการเล่นเว็บประเภท Social Network Hi5 ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต พบว่า ตัวแปรที่สำคัญอีกด้านหนึ่งคือสื่อ สื่อ นับว่ามีอิทธิพลต่อนักเรียนวัยรุ่น ด้านความรู้สึกนึกคิด ทัศนคติ ค่านิยม และพฤติกรรมการแสดงออกในด้านต่างๆ

2.2 ตัวแปรด้านเพื่อน (X₂) เพื่อนถือเป็นอีกหนึ่งตัวแปรที่มีบทบาทสำคัญอย่างมากต่อการแสดงพฤติกรรมในรูปแบบต่างๆ ของนักเรียน โดยก่อให้เกิดการคล้อยตาม และการยอมรับค่านิยม ความเชื่อ และความสนใจ นักเรียนวัยรุ่นจะมีความเชื่อใจและไว้ใจเพื่อน เมื่อเพื่อนมีปัญหา นักเรียนพร้อมที่จะอยู่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาตลอดเวลาและนักเรียนมักจะมีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่างๆ บนเครือข่ายสังคมออนไลน์กับกลุ่มเพื่อนอย่างสม่ำเสมอและเมื่อมีเวลาว่าง นักเรียนจะทำกิจกรรมต่างๆ กับเพื่อน เช่น ห้องเที่ยว ตัวหนังสือ ชมภาพยนตร์ พังเพง สอดคล้องกับ ประสบสุข ประชญาภุก [3] ที่ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาสังกัดมูลนิธิคณฑ์ค้าเบรียลแห่งประเทศไทย พบว่า บทบาทของเพื่อนก็มีความสำคัญอย่างมากต่อนักเรียนวัยรุ่น และรัชภารณ์ รังสีประเสริฐ [5] ที่ได้ศึกษาว่า ทัศนคติและปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเล่นเว็บประเภท Social Network Hi5 ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต พบว่า ปัจจัยด้านจิตวิทยา ทางด้านความต้องการทางสังคมในการเล่นเว็บประเภท Social Network Hi5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาด้าน พบว่า ผู้เล่นต้องการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่เพื่อนฝูงอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับปราณี จ้อยรอด [6] ที่ได้ศึกษาว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการรับสื่ออินเทอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ตัวแปรปัจจัยภายนอกได้แก่ การคิดอย่างมีเหตุผล ความรับผิดชอบต่อสังคม ตัวแปรปัจจัยภายนอกได้แก่ การได้รับตัวแบบจากเพื่อน การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครู และการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากสื่อ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการรับสื่ออินเทอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณ ได้ร้อยละ 39

2.3 ตัวแปรด้านครอบครัว (X₁) ครอบครัวมีอิทธิพลโดยตรงต่อพฤติกรรมของวัยรุ่น พ่อแม่ผู้ปกครองมีอิทธิพลอย่างมากต่อการปรับตัวทางสังคม ถ้าหากนักเรียนมีพ่อแม่ผู้ปกครองที่เป็นตัวอย่างที่ดี นักเรียนก็จะมีพฤติกรรม มีการภูมิปัญญาและ การแสดงออกที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ อัจฉริยา ชุมนานนท์ [4] ที่ได้กล่าวว่า บทบาทของบุคคลในครอบครัวหรือญาติ ส่งผลต่อพฤติกรรมการเล่นเกมออนไลน์ ของวัยรุ่น และ วรรณรัตน์ บุญเดช [7] ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียน

11. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

11.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยเรื่อง ตัวแปรที่ส่งผลต่อพัฒนาระบบการเรียนรู้ทางด้านภาษาอังกฤษในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณฑ์ต้าเบรี่ยลแห่งประเทศไทย พบว่า

- พัฒนาระบบการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า นักเรียนมีพัฒนาระบบใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้านความบันทึกมากที่สุด จึงแนะนำให้สถานศึกษาในเครือมูลนิธิค้นเช่น เซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย นำเครือข่ายสังคมออนไลน์มา ประยุกต์ใช้และบูรณาการสื่อด้านความบันทึกนี้ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน เพื่อช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนและเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียน การสอน

2. ตัวแปรด้านสื่อ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมากที่สุด ดังนั้น นักเรียนควรมีความรู้และวิจารณญาณที่ดีในการรับสื่อประเภทต่าง ๆ ซึ่ง พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครุครวิให้คำแนะนำนำ เห็นความสำคัญ และชี้แนะให้นักเรียนตระหนัก เทืนถึง ประโยชน์และโทษหากนักเรียนเลือกรับสื่อที่ไม่เหมาะสม รองลงมาคือด้านเพื่อน เพื่อนเป็นอีกหนึ่งตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียน เพราะ นักเรียนวัยนี้มีความต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน มี ความรักและเชื่อใจเพื่อนเป็นอย่างมาก สถานศึกษาควรให้ ความรู้เกี่ยวกับการเลือกคบเพื่อน พ่อแม่ ผู้ปกครองควรทำ ความรู้จักกับกลุ่มเพื่อนของลูก เพื่อช่วยให้คำแนะนำหาก พบร่วมลูกคบเพื่อนที่อาจจะซักน้ำกันไปทางที่ไม่ดี และยังเป็น การป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นมาในอนาคต ส่วนตัวแปรที่ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์น้อย

ที่สุดคือครอบครัว ดังนั้นครอบครัวควรเข้ามามีบทบาท มีส่วนร่วมในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนให้มากขึ้น เพื่อที่จะได้รับทราบถึงพฤติกรรมและกิจกรรมที่นักเรียนมีส่วนร่วมในเครือข่ายสังคมออนไลน์

11.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ครูศึกษาแนวทางการบูรณาการสื่อด้านความบันเทิงกับด้านการจัดการเรียนการสอน
2. ครูศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อในยุคปัจจุบันของนักเรียนมัธยมศึกษา
3. ครูศึกษาอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อการใช้เครื่องข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

[1] กลุ่มสัมภาร์ ธรรมชาติ. 2553. การใช้ Web 3.0 เพื่อพัฒนาเว็บไซต์. กรุงเทพฯ: สำนักคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

[2] คอมวิช ทักษิณ. 2540. พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสื่อทัศนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

[3] ประสมสุข ประญาลุ. 2545. ศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดมูลนิธิคุณและเชนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

[4] อัจฉริยา ชุมมานนท์. 2548. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเล่นเกมออนไลน์ของวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

[5] รัชฎาภรณ์ รัชสีประเสริฐ. 2552. ทัศนคติและปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเล่นเว็บประเภท SOCIAL NETWORK HI5 ของผู้ใช้ชื่อตนเตอร์เน็ต. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์.

[6] ปราณี จ้อยรอด. 2553. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการรับสื่ออินเทอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นที่ 4 ในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารพอดิกรรศาสตร์ 16(1), บ. 71-81.

[7] วรรณบุญเดช. 2555. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1. วารสารวิจัยทางการศึกษา, 6(2), น. 73-82.

[8] สมคิด เลิศพิริยประเสริฐ. 2540. การศึกษาความคิดเห็นเรื่องปัจจัยด้านโครงสร้างสังคมและทัศนคติของคนไทยที่สัมพันธ์กับพัฒนาการของอินเทอร์เน็ต. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิต วิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

[9] มนีวัลย์ เอมะอมร. 2544. อินเทอร์เน็ต: การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้ใช้ที่เป็นคนไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทนิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต สาขานิเทศศาสตร์ธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจปัณฑิต.

[10] ศิริประภา ศรีสุริยจันทร์. 2545. ลักษณะและพฤติกรรมใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตและอาจารย์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

[11] กรองทอง เกิดนาค. 2551. พฤติกรรมการใช้บริการเว็บไซต์ชุมชนออนไลน์ www.hi5.com. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต(การบริหารสื่อสารมวลชน) คณาวารสารศาสตร์และสื่อมวลชนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

[12] ภษิษิตา ตันธนวิกรัย. 2551. ทัศนคติและพฤติกรรมผู้บริโภคที่มีต่อเว็บไซต์เครือข่ายสังคม. โครงการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ คณพหานิยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

[13] สุพรรณนา เอี่ยมสะอาด. 2552. พฤติกรรมและความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของนักศึกษา rate ต่ำปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร.

[14] ชนกิตติ ราชพิบูลย์. 2553. การศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์และผลกระทบต่อนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุดสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี คณศรุศาสตร์อุดสาหกรรมและเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

[15] ศรัณยา หวังเจริญตระกูล. 2553. พฤติกรรมในการใช้แรงจูงใจ และการรับรู้ปัญหาจากการใช้เว็บไซต์เครือข่ายทางสังคม ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทนิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศคณานิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

[16] อรุณรัตน์ ศรีธัญศิลป์ และ อนุรุทธ์ สติมั่น. 2555. พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต คณศรุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษาคณศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

[17] พรณี ลีกิจวัฒน์. 2554. วิธีการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ภาควิชาครุศาสตร์ อุดสาหกรรม คณศรุศาสตร์อุดสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

[18] ปณิตา วรรณพิรุณ และ วีระ สุภะ. 2555. รูปแบบการเรียนรู้ร่วมกันผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อสนับสนุนการเรียนด้วยโครงงานนิเทศศาสตร์สำหรับนักศึกษา rate ต่ำ ค้นเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2556, จาก http://support.thaicyberu.go.th/stream/vod.php?lang=th&event=nec2013_6

[19] วิภาณี จันทร์ชัย. 2556. การใช้คอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิทยาลัยเทคโนโลยีสันติพล จังหวัดอุดรธานี. วารสารครุศาสตร์อุดสาหกรรม, 12(2), น. 10-18.

[20] ศิริภานุจันทร์ ยิ่งประยัติ. 2548. อิทธิพลของสื่อต่อวัยรุ่น. วารสารวิชาการคณศิวิทยาการจัดการ, 1(1), น. 87-93.